

NMV - bestuurlijk jaarverslag verenigingsjaar 2019-2020

ALV en bestuur

Op de ALV van 28 november 2019 werd de nieuwe website van de NMV gelanceerd. Het is een tijdelijke, maar goed bruikbare website. In de komende periode vindt de doorontwikkeling plaats, waarbij de uitkomsten van een nieuwe communicatiestrategie worden meegenomen. Ook Montessorinet zal worden doorontwikkeld. Tevens werden jaarverslag en -rekening 2018-19 door de ALV vastgesteld.

Het bestuur kende gedurende het verslagjaar de volgende samenstelling en kent een door de ALV vastgesteld rooster van aftreden:

- Floor Vermeulen, voorzitter
- Dineke de Korte, secretaris, portefeuille netwerk 0-12
- Miguel Delcour, penningmeester
- Els Mattijssen, portefeuilles ouders, kennisontwikkeling, lectoraat en internationaal
- Joëlle de Groot, portefeuille netwerk opleiders en ontwikkelaars
- Jan Wouter Koning, portefeuille netwerk 12-18
- Egbert de Jong, portefeuille pr&communicatie

Als gevolg van de coronacrisis kon de ALV van mei 2020 (net als zoveel andere bijeenkomsten) niet plaatsvinden. Om toch van start te kunnen gaan in het verenigingsjaar 2020-2021 is in een online-bijeenkomst wel de begroting voor dat jaar toegelicht en akkoord bevonden (de formele vaststelling vindt met goedkeuring van de leden plaats in de ALV van november 2021). Afgesproken is dat de toelichting bij de begroting de volgende jaren zal worden verbeterd, waar mogelijk met een jaarplan gekoppeld aan de begrotingsdoelen.

Het bestuur heeft dit verenigingsjaar acht maal vergaderd. Naast de gebruikelijke zaken als begroting en jaarrekening, heeft de herstructurering van de communicatiestrategie centraal gestaan; met behulp van een extern bureau wordt daar in het komende jaar verder aan gewerkt.

Bestuursleden van de NMV ontvangen een vergoeding voor verrichte werkzaamheden. Dit betreft een vrijwilligersvergoeding van 170 euro per maand (met een maximum van 1700 euro per jaar), voor de voorzitter, secretaris en penningmeester geldt een bruto vergoeding van 800 euro per maand. Bestuursleden kunnen geen aanspraak maken op verdere vergoedingen, zoals reiskosten.

Vanuit een aantal basisscholen is de vraag gekomen of de NMV iets kan betekenen in de ontwikkeling van een montessoriproof-kindvolgsysteem. In een aantal sessies met scholen en bouwer is vervolgens of gezien of handen en voeten kan worden gegeven aan CFolio. In de begroting 2020-21 is er een bedrag voor opgenomen.

Aan het einde van het verslagjaar kwam de mededeling dat Martine Lammerts het MOC gaat verlaten. Besloten is om gezamenlijk met de netwerken te bezien hoe het beste vorm kan worden gegeven aan het MOC. Dit moet in 2020-2021 zijn beslag krijgen.

Met Nienhuis is het initiatief opgepakt een themadag te gaan organiseren: Intellectuele wandeling, ruimte voor ontwikkeling. In een kort tijdsbestek is dit door een werkgroep georganiseerd; de coronacrisis zorgde er evenwel voor dat de themadag wordt uitgesteld tot september 2021.

Verder is onder meer stilgestaan bij diploma's en certificaten en de nieuwe cursus Basisbewaam voor begeleiders van het jonge kind.

Op de eerste dag van het nieuwe jaar werd de NMV geconfronteerd met een alles vernietigende brand in een externe opslag. Hierbij zijn alle boeken die daar lagen opgeslagen alsmede archiefstukken (veel is gelukkig ook digitaal beschikbaar), verloren gegaan. Een deel van de titels is inmiddels herdrukt, over andere titels zijn afspraken met derden gemaakt.

De nieuwe structuur van de NMV heeft tot intensief contact met het Netwerk 0-12 geleid. In het nieuwe verenigingsjaar gaan bestuur en netwerk rond de tafel (het coronavirus heeft een sneller gesprek in de weg gestaan).

Netwerk 0-12

Doel

Het Netwerk stelt zich o.a. ten doel het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van ons montessoribasisonderwijs en -kinderopvang. Bovendien wil het Netwerk een bijdrage leveren aan de profilering van de Nederlandse Montessori Vereniging (NMV) waarbij onderdelen als verbinden en ontmoeten, delen van pedagogische en didactische zaken en zichtbaar zijn belangrijk worden geacht. We willen toekomstgericht zijn waarbij we bij alle zaken ons voortdurend afvragen waarom en hoe de belangen van kinderen, hun ouders en medewerkers, zowel in ons onderwijs als de kinderopvang hierdoor kunnen worden bevorderd.

Samenstelling

In Nederland zijn er ongeveer 165 montessoribasisscholen die onderverdeeld zijn in 10 regio's. Eén vertegenwoordiger neemt zitting in het landelijk Netwerk 0-12. Deze regio's werden in het schooljaar 2019-2020 aldus vertegenwoordigd:

- Regio Noord, Wyneke de Vries;
- Regio Noord-Holland, Muriel Piek;
- Regio Amsterdam, Caroline Geerke;
- Regio Den Haag, Henk Plomp, opgevolgd door Bianca Boutestijn;
- Regio Rotterdam, Ronald Bakker opgevolgd door Kim Semeijn;
- Regio Oost-Nederland, Irma Pieper;
- Regio Midden-Nederland René Derksen;
- Regio Gelderland Tjitske Geluk;
- Regio Zuidoost-Nederland, Lex Spee;
- Regio Zuidwest-Nederland, Esther Meesters;
- Martine Lammerts, Montessori Ontwikkelcentrum woonde de bijeenkomsten als adviseur bij.

Het Netwerk heeft ook een bestuur dat in 2019-2020 bestond uit: Lex Spee, voorzitter, Irma Pieper, vicevoorzitter en René Derksen, penningmeester, ondersteund door ambtelijk secretaris Peter Warnders. Voorzitter Lex Spee participeert namens het Netwerk in de Audit Kerncommissie Netwerk 0-12.

Werkzaamheden, besluiten en adviezen

Als gevolg van de structuurwijziging van de vereniging, waardoor o.a. de netwerken niet meer automatisch deel uitmaken van het bestuur heeft het Netwerk aan de hand van de statuten een huishoudelijk reglement gemaakt. Het netwerk zelf is vijfmaal in Utrecht bijeen geweest.

Om richting te geven aan de werkzaamheden van het Netwerk werd een 0-meting uitgezet onder de bij de NMV aangesloten basisscholen en instellingen voor kinderopvang.

Met als uitkomst dat kennis delen, professionaliseren, het ontwikkelen van onderwijsmaterialen en vormgeven van innovatieve onderwerpen de items zijn waar in Nederland de meeste behoefte aan is.

Om dit meer precies gedefinieerd te krijgen wil het Netwerk met het thema 'Ontmoeten en verbinden' middels zogenaamde 'meet and greet' bijeenkomsten een en ander concreet realiseren. Een eerste voorbeeld hiervan was de succesvolle meet & greet voor besturen op 13 november 2019. Deze stond in het teken van herkennen is erkennen. Centraal stonden het onderzoek naar executieve functies en de relatie tussen auditeren en kwaliteit. Een prima activiteit met een prima respons.

Eveneens werden er voorbereidingen getroffen voor een meet & greet voor medewerkers van de kindercentra 0-4 jaar in november 2020.

Besluiten die door het Netwerk 0-12 werden genomen:

- Vaststelling huishoudelijk reglement en rolbeschrijving leden;
- Verkiezing van voorzitter, vicevoorzitter en penningmeester;
- Vaststelling van een (meer) jarenplan met afzonderlijke jaarplannen;
- Vaststelling van een planning en controlcyclus;
- Het organiseren van 'meet and greet' bijeenkomsten;
- Het organiseren van een 0-meting met het doel informatie en wensen in het veld op te halen;
- Het doen realiseren van een eigen activiteiten budget van € 1000,- voor iedere regio;
- Vakbekwaamheid wordt de minimale eis voor leerkrachten;
- Vaststellen van conceptbegroting Netwerk;
- Planning audits scholen en/of kindcentra voor twee jaar.

Overige zaken:

- In het schooljaar 2019-2020 zijn 3 bijeenkomsten voor (aspirant)auditeurs georganiseerd;
- Slechts 17 audits konden doorgang vinden, 19 audits werden afgelast vanwege de maatregelen rondom Corona, 4 vanwege uiteenlopende redenen;
- Communicatie met het bestuur van de vereniging m.b.t.:
  - het nog te formuleren strategisch beleid van de vereniging;
  - het belang en het stroomlijnen van communicatie en een goede website, de verschillende wijze van communicatie die de leden bereiken;
  - de contacten met de inspectie van het onderwijs, de GGD en het Nederlands Jeugdinstituut in het kader van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE);
  - een mogelijk te ontwikkelen aanbestedingsbeleid t.b.v. commerciële aanbieders en opleidingsinstellingen;

- een actieve ledenwerving onder leerkrachten, ouders en andere belangstellenden teneinde de inkomsten van de NMV te doen vergroten;
- rolneming van bestuurders en leden van het Netwerk m.b.t. de structuurwijziging van de NMV in 2018;

Voornemens schooljaar 2020-2021

- Uitwerking van een voorstel van de regio Oost m.b.t. rondom 'aanvankelijk lezen';
- Bevragen en betrekken van de regio's t.a.v. professionalisering;
- Het thema 'Verbinden en ontmoeten' uitvoeren, verbreden en verdiepen (Meet & Greet);
- komen tot een strategische beleidsagenda i.s.m. het bestuur van de NMV;
- Optimalisering van de -stroomlijning- van de communicatie binnen onze vereniging;
- Bijdrage aan een actieve ledenwerving, teneinde de inkomsten van de NMV te vergroten;
- Actieve uitwerking van de structuurwijziging om de NMV in- en extern aanhoudend te profileren.
- Betrekken HJK bij het Netwerk

Netwerk 12-18

Van dit netwerk maken deel uit alle zeventien scholen voor voortgezet montessori onderwijs. Tweemaal komt het volledige netwerk bijeen: eind september gedurende een 24-uurs in Leusden (thema dit jaar: Montessoriaanse (mede)zeggenschap) en in het voorjaar (tegenwoordig gekoppeld aan de conferentie Kantelen). Tussentijds worden de belangen behartigd door een dagelijks bestuur:

- Ingrid van der Neut, Montessori Lyceum Herman Jordan, Zeist
- San van Donselaar, RSG Pantarijn, locatie MHV, Wageningen
- Berni Drop, Montessori College Nijmegen-Groesbeek, Nijmegen
- Henriëtte Bouvé, Haags Montessori Lyceum, Den Haag
- Jan Wouter Koning, Montessori Lyceum Rotterdam, Rotterdam

Inhoudelijke ondersteuning wordt gegeven door Truus Bakker.

Leidraad voor dit netwerk is het Ontwikkelplan dat twee jaren beslaat. Gedurende het afgelopen jaar is met name gewerkt aan (mede)zeggenschap op montessoriaanse wijze en en de ontwikkelbehoeften van docenten in het VMO. De nieuwe wijze van visiteren is dit jaar succesvol van start gegaan. Gekoppeld aan dit driejaarlijks traject is een eveneens driejaarlijks ontwikkeltraject, dat vanaf komend jaar gaat lopen.

Ook in dit Netwerk is als gevolg van corona her en der enige vertraging opgetreden.

Netwerk Opleiders & Ontwikkelaars

In dit netwerk zijn vertegenwoordigd de montessori-opleidingen en de ontwikkelaars van montessorimateriaal:

- De Haagse Montessoriopleiding
- RIJKT
- VIVID Onderwijs
- AVE.IK inspiratie in educatie

- Hogeschool Utrecht, Instituut Theo Thijssen
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, PABO
- Mirjam Stefels Montessori Onderwijs Advies en Training
- PABO Hogeschool van Amsterdam
- Thomas More Hogeschool
- Hogeschool Rotterdam e.o., PABO
- Saxion APO Enschede

Het netwerk Opleiders & Ontwikkelaars is vijf keer het afgelopen jaar bijeengekomen. Zowel fysiek als online.

Inhoudelijk is onder andere stilgestaan bij het ontwerp van de opleiding Montessori Basisbekwaam 0 – 4 jaar, geschikt voor de pedagogisch medewerker en begeleiders van het jonge kind.

Deze opleiding is afgelopen jaar geïmplementeerd in de montessori-opleidingen.

Gezamenlijk is een document “Missie en visie” netwerk Opleiders & Ontwikkelaars opgesteld.

Ook zijn de eisen die gesteld worden aan certificaten en diploma's onder de loep genomen en aangescherpt. Het afgelopen schooljaar ontvingen 269 studenten/cursisten hun diploma of certificaat namens de Nederlandse Montessori Vereniging.

Zo zijn ook diverse scenario's voor een nieuwe contributieregeling per lid van het netwerk O & O naast elkaar gelegd en is een gekozen scenario verder uitgewerkt passend bij de nieuwe NMV-structuur.

Het huishoudelijk reglement netwerk Opleiders & Ontwikkelaars is aangepast aan de nieuwe NMV-structuur.

Tenslotte is een nieuw plan voor 2020-2021 besproken, passend bij de begroting.

Lectoraat en Internationalisering

Vanuit het Lectoraat Vernieuwingsonderwijs is er een samenwerking met de AMI gestart op het gebied van onderzoek. Er is interesse vanuit het buitenland om op dit gebied samen te werken. Deze samenwerking loopt via de werkgroep Onderzoek bij Montessori Europe. De NMV-onderzoeksgroep heeft de gegevens die uit de enquête 'Implementatie van het montessori concept' naar voren zijn gekomen uitgewerkt en die hebben geresulteerd in een instrument voor scholen om zelf de implementatie zichtbaar te maken. Als vervolg hierop wordt er momenteel ook een observatielijst voor leraren gemaakt, afgestemd op de verschillende bouwen.

Voor verder onderzoek is de enquête ook naar montessorischolen in het buitenland (Europa) verstuurd en dat heeft tot nu toe 200 reacties opgeleverd.

De Onderzoeksgroep staat voor iedereen open. Wie wil deelnemen kan zich aanmelden bij j.debrouwer@saxion.nl.

Het vervolgonderzoek naar Executieve Functies bij de groep montessorikinderen loopt nog. Om het onderzoek af te ronden zijn er ter vergelijking gegevens nodig van kinderen in het reguliere onderwijs. In totaal moeten 188 kinderen nog worden getest.

Het nieuwe boek 'Perspectieven op Montessori' zou tijdens de landelijke NMV-dag in september 2020 gepresenteerd worden.

Er is in de afgelopen tijd twee keer online een Meet&Greet georganiseerd over hoe om te gaan met montessori en afstandsonderwijs.

Nieuws vanuit het buitenland.

Op Aruba ontspruit een nieuwe loot aan de boom van het openbaar onderwijs. De minister, en meerden met hem, maken zich ernstig zorgen over het grote aantal 'dropouts' in het basis- en voortgezet onderwijs. Het openbaar bestuur heeft vertrouwen geuit in het montessorionderwijs om zo een ander type school voor de kinderen en jongeren (VO) op Aruba te grondvesten. Dit systeem geeft kinderen meer kans op een goede toekomst. De eerste 6 leraren volgen nu de opleiding Basisbekwaam Montessori Leraar BAO. Twee begeleiders vanuit de kinderopvang doen alvast mee als toehoorders. Ook zijn er al plannen voor de Kinderopvang en een opleiding 10-15 jaar als start in het voortgezet onderwijs. In september 2020 start de eerste openbare "kleuter en lagere school".

Jongstleden april 2020 hebben twaalf cursisten in Beirut, Libanon, een NMV-certificaat Montessori Onderwijs 0-6 behaald. De portfolio gesprekken en de pitches konden gelukkig digitaal plaatsvinden.

In Vietnam kan de cursus Montessori 0-6 in december 2020 worden afgerond. Bezien wordt hoe dit te regelen in verband met de corona-maatregelen.

En tot slot: onze montessori-buren in Vlaanderen. De zes montessorischolen aldaar volgen bij de Hogeschool Rotterdam het traject Montessori Basisbekwaam.